

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішення 39 сесії VIII скликання
Слобожанської селищної ради
від 24.10.2024 року № 3916-39/VIII

ПРОГРАМА
розвитку та функціонування
української мови як державної
в усіх сферах суспільного життя у
Слобожанській територіальній громаді
на 2024 – 2030 роки

I. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання шляхом розроблення і виконання Програми

Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Слобожанській територіальній громаді на 2024 – 2030 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до статей 10, 11, 53 Конституції України, Закону України „Про забезпечення функціонування української мови як державної”, указу Президента України від 31 травня 2018 року № 156/2018 „Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України”, розпоряджень Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р „Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року „Сильна мова – успішна держава” (із змінами), від 16 грудня 2020 року № 1585-р „Про затвердження плану заходів з реалізації першого етапу (до 2022 року) Стратегії популяризації української мови до 2030 року „Сильна мова – успішна держава” (із змінами), від 19 травня 2021 року № 474-р „Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року”, Європейської культурної конвенції 1954 року.

Мова є найважливішим засобом людського спілкування та інтелектуального розвитку особистості, визначальною ознакою держави, безцінною і невичерпною скарбницею культурного надбання народу.

Утвердження і розвиток української мови, яка згідно з Конституцією України є державною, – це та стратегічна мета, без реалізації якої неможлива подальша розбудова Української держави. У Слобожанській територіальній громаді існує потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови в різних сферах життя: освіті, культурі, спорті та туризмі, рекламі, засобах масової інформації тощо.

Отже, необхідно докласти зусиль для розширення меж функціонування української мови, забезпечення її усебічного розвитку в області як консолідуючої сили громадянського суспільства. Послідовне вирішення мовних питань, зміцнення державного статусу української мови передбачає стимулювання процесу побудови замочної та демократичної держави.

Реалізація заходів Програми, які передбачають популяризацію української мови, культури та історичної свідомості української нації через найширший спектр культурних, наукових, науково-практичних та інформаційних заходів у закладах культури, сприятиме розвитку та функціонуванню української мови.

II. Мета Програми

Метою Програми є забезпечення додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Слобожанської громади, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України, підтримки розвитку національної культури.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Мету Програми передбачається досягти шляхом:

зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;

забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів місцевого самоврядування, іншими посадовими та службовими особами вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;

мотивування населення громади до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів;

розроблення та відкриття мережі курсів з вивчення української мови (у тому числі дистанційних та онлайн-курсів) для різних категорій осіб, у тому числі на безоплатній основі, здійснення інших заходів щодо сприяння опануванню державної мови;

розвитку національної словникової бази та забезпечення вільного доступу до неї користувачів;

сприяння створенню інформаційної, у тому числі медійної, україномовної продукції;

сприяння запровадженню освітніх відкритих онлайн-курсів з української історії та культури;

створення умов для підвищення обізнаності жителів громади про порядок застосування норм законодавства про державну мову у відповідних сферах, забезпечення реалізації жителям громади права на одержання інформації та послуг українською мовою, у тому числі через засоби масової інформації, рекламу, розширення україномовного інформаційного простору.

IV. Строки та етапи виконання Програми

Виконання заходів Програми здійснюється протягом 2024 – 2030 років.

V. Перелік завдань і заходів Програми

Перелік завдань і заходів Програми наведено в додатку 1.

VI. Ресурсне забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів місцевого та державного бюджетів (з урахуванням реальних можливостей та в межах наявних фінансових ресурсів, передбачених на відповідний рік), а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

VII. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

Координацію виконання Програми здійснює її замовник – відділ культури, туризму, молоді, спорту та інформаційної політики Слобожанської селищної ради.

Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія з питань освіти, культури, молоді і спорту, охорони здоров'я, праці, соціального захисту населення, регламенту, депутатської діяльності та етики, прав людини, законності, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів Слобожанської селищної ради.

VIII. Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Виконання завдань і заходів Програми дозволить:

здійснити практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;

розширити функціонування української мови у засобах масової інформації, сфері культури, освіти громади;

зміцнити комунікативний потенціал української мови та покращити мовну культуру населення громади;

Виконання Програми забезпечить поширення сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

Показники оцінки ефективності виконання Програми наведено в додатку 2.